

SZERKESZTŐSÉG:

FELKÖZÉPUTCZA 2. SZ. (HELFI-HÁZ.)

Névtelenül megküldött közlemények nem közölhetők.

Nem felelősen közlünk nem adnak vissza.

Csak bémóntos levelek fogadtatnak el.

MAGYAR POLCAR

KIADÓHIVATAL:

BELKÖZÉPUTCZA 2. SZ. (HELFI-HÁZ.)

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

egész évre . . . 16 frt. évfolyamra . . . 4 frt. —
 félre . . . 8 „ „ „ „ 1 „ 50 „

Hirdetési díj: peti sora 6 kr. — Bélyegilleték: minden hirdetés után 80 kr. — Nyilvánt: sora 25 kr.

Felsőházunk reorganisatiójáról

— Br. Jósika Lajos. —

V.

(Befejező közlemény.)

Mint a felsőház független állásának határozott pártolója és védője, a ház tagjai állását úgy a közéletben felmerült majoritások határozták, mint a kormány befolyásának pressiója alól a lehetőségek emancipálni kívánom. És midőn a felsőház a fennebbiek szerint való kiegészítése oly befolyásoknak adta helyet, melyek a házat eredeti feladata körül való működésében zavart okoztak és függetlensége jellegét megintgathatták, — indicálva látom a felsőház ezen osztályának szervezetéről arról gondoskodni, hogy ez a ház működésének növekedő erejét, de nem irányt zavaró ellenzékét képezzék.

Megfelelhet ezen feladatnak, ha a Felső, felelős minisztériumának közbejöttelével, bizonyos számban minden állásra külön jelölt ki azon notabilitásokat, kiknek a felsőházban való közreműködése kívánatos: a kijelöltek közül pedig maga a ház, szavazás útján szemelje ki és fogadja körébe azon személyiségeket, kiknek politikai magatartása a ház eredeti jellemével a többiek között jobban megfér. El van ezzel érve, hogy a közönség kebelében fejlődött jobb tehetségek a felsőház tanácskozásaihoz részt vegyenek, határozataiba befolyjanak; fenn van tartva a kinevezés azon előnye, hogy egy bizonyos morális felelősséget, a közvélemény itéletét, el nem kerülhet, — és meg van mentve a ház függetlenségének föltétele azon pressiótól, melyet a polcon álló kormány a házra azáltal gyakorolhat, hogy székeit a saját párt-híveivel elfoglalja.

Nagy hibája felsőházunk jelen szervezetének az is, hogy gyűléseinek kényszer-csonkasága nem képviselheti mindig a ház valódi többségének érdekeit. Oka ennek az, hogy tagjai részint oly hivatalos állásokat foglalnak el, hogy rendeltetésük helyéről öök hosszabb időre nem távozhattak; részint magánok, kiknél anyagi érdekeik hátramaradását, sőt romlását idéző elő, ha az országgyűlés egész folyamata alatt, ennek székhelyén lézengve azon perczet lesni kénytelenek, mely szavazásra hívja őket. Ne csodálkozunk tehát, ha a ház elnöke minden

időben oly határozatképes gyűléseket egybe nem állíthat, melyek a ház valódi többségének szavát és nézetét fejezik ki. Egybegyűjti azon tagokat, kiket a meghívás történetesen a fővárosban talál, s ha a kormány magának majoritást akar szerezni, behívja a hivatalos állásuknál fogva rendelkezése alatt álló felsőházi tagokat: minden a ház független állás, távollevő tagjai bajossabban juthatnak annak tudomására, hogy a nagyobb fontosságú kérdések mikor hozatnak szövegbe. A megjelenni nem akarókat pedig a megjelenésre senki se szoríthatja.

Felsőházunk tagjainak egybeállítása körül eddig ajánlott reformok, a föléltett szabálytalanságon segíteni nem elégségesek; mert ezek szerint is az újon berendezett felsőházba szintoly tagok foglalnak helyet, kik ezt nem keresték, a tagságra nem ajánlottak, hanem társadalmi állásuknál fogva kötelesek a törvény parancsának engedelmeskedve, a Felső felszólítására, a felsőház tanácskozásaihoz résztvenni. Ezekből se lehet tehát kívánni, hogy hivatalos, vagy magán ügyeik hátramaradásával az országgyűlés folyamán minden idejüket, s még pedig ennek nagyobb részét, ok nélkül az országgyűlés színhelyén veszteljék. Igen is szükséges tehát a ház reorganisatiójával arról is gondoskodni, hogy a ház tagjainak töredékeiből is lehessen oly határozatképes tanácskozási gyűlést egybeállítani, mely se az esetlegességek bizonytalanságainak, se hatalmi állások pressiójának kitéve ne legyen.

Segíthet ily szabálytalanságon, egy a felsőház gyűléseit helyettesítő bizottság felállítás.

Ennek feladata volna: a felsőháznak a képviselőházzal való érintkezését folytonosan fenttartani; hatásköre: az elébe került országos ügyeket tárgyalás alá venni a sürgősebbekre, kevésbé kétségesekre nézve a felsőház nevében határozni, és intézkedni, hogy nagyobb fontosságú és kétséges kérdések előfordulása, úgy akkor is, mikor a képviselőház kívánja, a teljes számú felsőházi gyűlés egybehívására az elnököt felszólítsa; alakulása: A teljes számú ház választása által történik, mely a bizottság egybeállításában arra figyelemmel van, hogy a ház minden osztálya illő arányban képviselve legyen. A bizottság funkciója csak egy bizonyos meghatározott időre terjedjen, melynek elteltével addigi eljárásairól számolván, új választás alá jön. Szükségnek tartom pedig ezen számolást és új vá-

lasztást azért, nehogy egy állandó bizottság, megbízóinak ellenőrsége alól kivonja magát, és a ház közügyekre való befolyásának oroszlárszét magához ragadja;

berendezése: hogy gyűlésekben csakis a teljes, vagy azt megközelítő számú felsőház által beválasztott tagjai birjanak határozatot képező döntő szavazattal; rendes tanácskozásaihoz résztvehessen ugyan a felsőháznak minden rendes tagja, szabadságukban álljon ezeken nyilatkozni, interpellálni, kikényszeríteni a fenforgó tárgyak vonatkozó különvéleményüket jegyzőkönyvre vétetni: de a határozatra szavazatuk döntő befolyással ne bírjon.

Végül indikálva látom itt, hogy a bizottság tagjai napidijakkal legyenek ellátva; mert a mi vagyoni viszonyaink között még a tehetősebbeknél is megfér azon segély, mely a fővárosban való hosszabb tartózkodás költségeit pótolja. De szerényebb vagyoni állás mellett, annak, kit magánügyei a fővárosba, vagy ennek közelébe nem kötnék, hosszabb ideig az országgyűlés székhelyén való tartózkodás oly áldozat, melyet mindegyik meg se bír.

Azt pedig, hogy csakis dűsgazdag és állandóan a fővárosban telepedett felsőházi tagok foglalják el a bizottságnyi állásokat, nem tudnám helyeselni; mert a vidékek igényei nagyon is háttérbe volnának szorítva, ha bármi okból a felsőházat képviselő bizottságból azon tagok kimaradnának, kik ismerhetik a vidékiek szükségleteit, érzik azt, a mi ezeknek fáj.

Ily aggodalmakat csakis az oszlatathat el, ha a bizottságnyi tagok rövid időre választatnak és hivataloskodásuk ideje alatt napidijakkal lesznek ellátva. E feltételek mellett a vidékeken elszáradt felsőházi tagok itéletét lehetnek egymást felváltva a bizottságba beállni, mert ennyi áldozatot oly állásoktól, melyek a felsőházban széket foglalni képesítenek, megvárhat a közönség.

Jóllehet, hogy oly intézmény, mely a felsőházat, a képviselőházzal szemben egy bizottságnyi által személyesíti, új eszme, melynek mására alkotmányos életben sehol se találunk: mégis szót emelek mellette; mert nem tudom, miként lehessen a felsőházunk gyűlésein gyakran előforduló részvétel hiányait, viszonyaink között, másképp pótolni. Nézetem szerint egy ily bizottság beállítása az alkotmányosság föltételével nem ellenkezik, s ha fenn van hagyva, hogy a képviselő-

ház kívánataira, ennek nuntiumai a felsőház teljes számú gyűléseiben tárgyalassanak: az nem derogálhat tekintélynek, hogy folyó vagy haladékat nem szenvedő ügyekben nem alkalmas egybealkított irányzat nélkül álló testület, hanem a felsőház jellegének valódi képviselőivel közlekedik.

Ösi institutióknak egyik alapszövege avuló formáinak új alakba öntése, nem oly jelentéktelen feladat, melynek alkalmas felmerült ötletek alkalmazásával azonnal megfelelni lehessen. Nem is szándékom — részleteiben ki nem egészített — reformtervezeteimet törvényjavaslat alakjában a közönség elé terjeszteni. Vázlatok ezek, melyek a nagy horderejű kérdés megoldása körül tájékozástul szolgálhatnak és melyek hezagainak betöltése szintannyi állam-eszélyt és gondot kívánnak, mint az előzár megkészítése.

Felsőházunk szervezetének formában való megújítása, a haladó idők követelése, melynek valódi állam-bölcsesség elegendő kell hogy legyen: de az ősi alkotmányhoz való ragaszkodás azt nem engedheti, hogy a formák megújítása ősi institutiókat, eredeti hatáskörök irányzatából kiszorítsák.

Szükségesnek tartom tehát, midőn a fenforgó kérdés tárgyalásával foglalkozom, az e téren való tájékozást, hogy tudhassuk, minő szempontból kellessék e reformoknak kiindulni? és figyelembe vehessük, hogy ezek végrehajtása, politikai életünk mozgalmait merre vezethetik.

Reformok, melyek az elviseit institutió feloldozásán túl nem terjednek, a megbomlást ideig-óráig késleltethetik ugyan, de a hibákat ki nem igazítják, a hiányokat nem pótolják, s a gyökéres orvoslást késleltetik; de másfelől merész játéknak tartom: közéletünkben gyökeret nem vert eszmék alkalmazásával, azon institutió lényegét kockáztatni, mely alkotmányos létünk százados védőbástyája, melytől ma is azt várjuk, hogy fennálló institutióink állandóságának biztosítója legyen.

Ha szerencsés lehetnek, hogy igénytelen nézeteim előterjesztését a közönség némi figyelemre méltatná, nem csak a részletek hiányainak helyes kiigazítására, hanem a hibák jobbra kiigazítására is hamar bele tudnék nyúlni. De mindenestre állhatatosan ragaszkodom az értekezésem bevezető szavaiba, a felhozott alapelvekhez; és ismételve kimondom, hogy: felsőházunkat a conservatív szellemet szilárdító intézménynek tartom, melynek feladata, a képviselőház tálibuzgó hevéit csil-

laptani, a közéletben a kisebbség jogos igényeinek nyomatékot adni, és az állam-institutiókat, a rögtönzés rohamainak ostroma ellen megvédeni.

Teljes megnyugvással fogadom tehát felsőházunk bármilyen formába öntött megújítását, ha ez az eredeti jelleg fennállását szilárdítja és elősegíti, hogy ebből kifolyó feladatainak a ház jobban megfelelhessen: de aggaszt az, ha az experimentatio terén bolyongó ábrándozások felsőházunk működését, azon irányzatból kitolva törekednek, melyen haladva, a magyar haza fennállásának, a honfiak jogai biztonságának támaszát képezte.

A kérvényi bizottság közelebbi ülésén a kérvények 16. sorjegyére nézve állapította meg véleményét.

E kérvények közül kiemeljük a következőket: Jósika Andor b. kérvénye határozati ítéletkészlés tárgyában. Erre nézve a véleményem elutasító. — Szathmármegye és több törvényhatóság az Oroszországból kivándorló zsidók betelepítésének korlátozása érdekében kérvényez. Erre nézve a bizottság javaslata az, hogy mondja ki a ház, miszerint tekintettel a fennálló törvények rendelkezéseire, törvényhozási intézkedés szükségét nem látja, azonban a közrendi és egészségügyi szempontból szükségessé válható adminisztratív intézkedésekre föl hívja a kormány figyelmét. — A szombathelyi népgyűlés és Csánádmegye közönségének a Boszniaiban követelt politikára vonatkozó kérvényei a folyamatban levő vitánál, leendő betekintetés végett az irodában teendők ki.

A magyarországi ásvány- és gyógyvizek források tulajdonosainak kongresszusa által a gyógyvizek törvényhozási védelme tárgyában benyújtott kérvény és törvényjavaslat tanulmányozás végett a belügyi, és földmívelés, ipar s kereskedelmi miniszternek adandók ki.

A magyarországi gyarmatúru kereskedők kérvénye a fogyasztási adóról szóló törvény megváltoztatása vagy eltörlése tárgyában, mint ügyeleme méltó, a pénzügyminiszternek adandó ki.

A közös pénzügyminiszteri válság megoldására vonatkozólag a „P. L.” jelentette, hogy a magyar arisztokracia egyik fia, a társaság, a kit az eddigi kombinációk egyikeben sem emlegettek eddig, szemeltet ki Sziláry utódjál. Most arról értesül a „P. L.”, hogy ez a magyar államférfi, hihetetlen túlzott szerénységgel, oly nyilatkozott, hogy nem érzi magát elég erősnek az állam nehéz feladataira. Bácsban a hol e kimenetelre, úgy látszik el voltak készülve, most ismét komolyan és kizárólag Kállay jelöltéséről beszélnek. Remélik, hogy végre legyőzik a Kállay jelöltésének utján álló legnagyobb nehézséget, Kálnoky gróf ellenszereget is, a ki Kállayt semmiképp sem akarja nélkülözni. Mi is úgy vagyunk értesülve, hogy ha Kállay

elfogadhatja, a magyar kormány e tekintetben csak örülni fog.

A katonák özvegyeinek és árvaiknak ellátásáról szóló javaslatot hétfőn terjesztette a képviselőház elé az osztrák kormány. E javaslat így hangzik:

„A kormány föltámasztatik, hogy az elesettek azon özvegyeinek és árvaiknak, a kik az 1880. jun. 13-ki törvény 22. §-a értelmében a katonai díjból és a mozgósított szülőknek szünetelt családjai részére adott segélyből támogatást nyerne, a 6 hónap lefolyása után is és a 16. §-ban említett törvény életbeléptéig, s a katonai díj-törvény illető határozatainak értelmében segítséget nyújthassanak a katonai díj-alapból. Az állandó hadsereg és a honvédség azon igazgatóinak özvegyei és árva, a kik déli Dalmatiában vagy a megszállott területen elesnek, vagy megsebesülnek, vagy faramadnak következtében meghaltak, az említett törvény életbeléptetéséig akkora díjakat fognak kapni a katonai díjalapból, a mekkora az eddigi szabályzat értelmében megilleti őket.”

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház ülése május 23-án.

Elnök: Péchy Tamás.

Szendő Béla honvédelmi miniszter benyújtja a megszállt területen és a monarchia déli részében fölmerült zavargások alkalmából elesett, megsebesült, vagy a faramadnak következtében elhalt és a hadsereg, hadi tengerészet és honvédség kőtelékébe tartozó legénység ideiglenes segélyezéséről szóló törvényjavaslatot. — A pénzügyi bizottsághoz utasítatik.

Rakovszky István előadó bemutatja a pénzügyi bizottság jelentését a cs. és kir. közös hadsereg katonai nevelő és tisztképző intézetéről magyar ifjak részére adományozandó 120 alapítványi hely fölállítására vonatkozó törvényjavaslatról. Napirendre fog tűzteni.

Osavossy Béla előadó bemutatja a gazdasági bizottság jelentését az országban a nyári szünetek alatt eszközözendő tatarozási és átalakítási munkálatokról. Napirendre fog kitézteni.

Berzevicsy Albert előadó bemutatja a kérvényi bizottság 17-ik sorjegyű jelentését. Tárgyalatni fog a javaslat befejezése után.

Következett a napirend: az 1882-dik évi rendkívüli költségek fedezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Pauler Tivadar igazságügyminiszter ecsetelvény a berlini mandátum előtti külügyi viszonyokat, természetesenek találja, hogy akkor gondoskodni kellett oly eszközökről, melyek a dinasztia és az ország érdekeinek egyaránt megfelelőleg, a jövőnek oly alakulását akadályozzák meg, melyek mindkettőre nézve veszélyesek. Ily eszköznek ismerte fel Európa a berlini mandátumot és azt a monarchia a maga részéről elfogadta; elfogadta, mert ha nem fogadta volna el, azzal más hatalmat kellett volna megbízni, mely megbízás rák

TÁRCZA.

A két szerelem.

— Tassie Delord beszéde. —

Fordította:

Tussai Gábor.

(Vége.)

De nemcsak észrevettem, hogy még a közöny sem elég vigasztalás. Olykor elefejtém a nőt, de az alak mélyen emlékembe véve maradt. Az érzelmeknek is meg van állhatatosságuk, mint a szívnek, s nálam semmi se pótolhatta a gyönyöröket, miknek forrása Rosalie volt.

Mint azok, kik új szenvedélyekben keresnek kibúvó ajtót, hogy nyugalmat érjenek, én is minden élvezetet megízleltem, hogy emésztő vágyam kiolthassam. De a pillanat elcsúszott epedés annál könyörtelenebbül lépett föl, hatalmasan követelve az egyetlen elégtételt, a mit neki megadni lehetett.

Maga Alfréd is egészen meg volt hatva fájdalommal által, látva, hogy mekkora, miután több hónapra át mindent megkísérített vizsgálásomra, elég gondolat volt arról értesíteni, hogy Rosalie viszatért. Rögtön hozzá siettem.

E nőnek tulajdona volt, hogy nem jött meg semmiféle.

— Épen vártam őt — mondá, a mint megpillantott.

— Tehát szeret még! — kiálték föl.

— Nem uram, — felelő hűdegen.

— Hát esküi?

— Oly nő, mint én, megtarthatná-e esküjét?

— Tehát miféle nő kegyed?

— En olyan nő vagyok, ki valahára a maga urasszonya akarok lenni, miután már az egész világ voltam. Ez ösvényre, melyen talált, azért léptem, mert eséltem; egyébként nem is szoktak ez ösvényre térni. És folytattam ez életet, mert miután megismertem, kellemesebbnek találtam más életmódnál. Ez ember szabad, mindig körül van véve udvarlókval és élvez mindent. Az üzérkedés szelleme uralodik e század fölött, mi engem is magával ragadott; s miuthogy nő voltam, azaz: keresett gyönyörök bányája, részvényekre osztottam magam. Egyszerre három-negy udvarlónak adtam ki szelvényeket, midőn egy, már mint én, a saját terhére akarta átvenni az egész vállalatot, s én átbocsátam az egész társulati tőkét. Őn úgynekönm volt hat hónapig; most földmőnd a bérletet, s nem újítom meg többé a szerződést.

— Rosalie, az ön szíve mit se tud arról, a mit szája mond. Vigyázzon, mert még megbánja; szeressük egymást továbbra is, s készítsünk magunknak nyugalmis öreg kort elő.

— Egy nő ember beszél így, — s mégis miniket, szegény nőket vádolnak erkölcsatlansággal! A mi öregségemet illeti, nyugodt léhet. Ezer mód van, hogy boldoggá s nyugalmassá tegyem. Nem vagyok-e a modern Magdolna, kinek sok meglesz bocsátva, mert sok esze volt.

— Melyek azok a módok, a miket említett?

— Először is a férjhezmenetel.

— Ön férjhez megy, és kihez?

— A ki legjobbat kapok; főköny-

— Melyek azok a módok, a miket említett?

— Először is a férjhezmenetel.

— Ön férjhez megy, és kihez?

— A ki legjobbat kapok; főköny-

— Melyek azok a módok, a miket említett?

— Először is a férjhezmenetel.

— Ön férjhez megy, és kihez?

— A ki legjobbat kapok; főköny-

javamra írva; ezzel válogathatok a császári tábornokok, kávéházi királyok és pünkösdi bankárok között. S ha egyszer férjhezmentem, lesznek gyermekeim, kik bérletet okoznak. Ez pedig szórakozás lesz öreg napjaimra.

— Nagyon jó; remélem, megbí a lakodalomra? — mondám erőltetett nevetéssel.

— Nem, a házasság nem mosolyog nekem. Elhatároztam, hogy itt hagyom Páris; elvonulok egy vidéki kis városba. Beszélék angolul, s kiadom magam egy gazdag s kissé hőbortos magánzónónak. Mindenben különös leszek; cselédeimet régi apród-ruhába öltöztetem, s magamat hordszéken hordoztatok a városban szerelvé. Nevelem lesz lady Douglas Willmord. angol ezredes özvegye. Az alpréféknek beszélek Tipoo-Saiból, a helyparancsnoknak pedig a tigrisvadászatokról; mindenki szeretni fog. Ha ez életet megúnom, elbocsátom apródaimat, s elhúdozom hazába: Valencia. Ott fölfedezem vagy egy távoli rokonomat, s tépelődések árán megvéttem vele örökségem reményét, — mikor pedig érem, hogy meghalok, mindenemet az egyháznak hagyom. Gondolhatja-e tehát, hogy öreg napjaimra megszorulok szórakozás dolgában!

— Ön tréfál, Rosalie; de a tréfa már elég sokáig tartott; lássuk, remélem, hogy nem beszél komolyan?

— Sőt nagyon komolyan.

— De legalább mondja meg a vi-

szony megcsakisításának okát.

— Rendezni akarom viszonyaimat.

— Már erre gondol?

— Így akarja a sors; nemsokára

harminczéves leszek; botrányos volna, ha

tovább is önnel énék. Jövőre már 15—20

éves szeretők kellenek, s ön kívül esik e

körön; tudhatja tehát, hogy többé nem

láthatjuk egymást!

— Hogy ne lássuk többé egymást: ez nagyon keserű volna! tehát csakugyan nem fog szeretni többé, ha csak elvéve is, ha havonként csak egyszer is!

— Isten meentsen! Arthur nagyon féltékeny! Ha észrevenne valamit, talán képes volna meggyilkolni!

S e szavakra, mikben kegyetlen gúnnyal érzett, Rosalie az alcovon felé pillantott; az én tekintetem is gépszerűen az irányba esett, — s egy arcképet láttam ott aranyszeggel a falra akasztva. Egy növendék ifjú szelid, ide arcza volt, melyről a lélek és egy ártatlanságot lehetett olvasni.

E kép láttára haragomat egyszerre el-érzékenyültsé váltá föl; pilláim megdundultak s úgy tetszett, hogy fájdalommal ki-sebb.

— Óh, szegény ismeretlen testvérem! — kiálték föl, te szegény áldozat, ki talán hasonlólag egy régóta szeretett nő boldogságát jászód el, miér nem vagy itt, hogy hallanád beszélgetésünket, s tanulnád meg, hogy mily áron adják el a szerelem titkait egy romlott nő párnáin!

E szó, mint visszafójtott mérgegel ejték ki, egész forradalmat idézett elő a Rosalie magatartásában. Könyektől fildokoltva, szólt:

— Gilbert, e szó, melylyel illetet, kegyetlenebb minden szenvedésnél, mit én önnök okoztam. — Romlott nőnek nevez, mert nem szerettem többé, holott isten tanom, hogy megtettem mindent, hogy örök-
 ké szeressem. Sorsom az volt, hogy a Fé-

rencz neje legyek; mióta elhagytam, min-

dig kerestem a szerelmet; haj, de úgy lát-

szik, hogy az ember csak egyszer képes

szeretni! Isten büntetést, hogy magas akaratát megszegtük, vágyainkat örökre egye-

sítit tehetetlenségünkkel. Nem az akaratom hiányzott, hogy szeresselek, hanem az erőm. A mint tied lettem, álmaim, szenvedélyem, és képzeltetlen törekvéseim mind arra volt-

ak irányozva, hogy megőrizsem szívemben a magot, mit oda vetettél. Édesek voltak az örömeim, igazak az eskük, mikben részesítetted. Most talán már szeretni fogok, gondolám, s ragadt a bizonytalanság. Nem téged csaltalak én, hanem magam-

mal áltem vissza. Ugy tettem, mint azok a szerencsétlen anyák, kik öröklött betegségen elvesztik gyermekeiket, s arról, a ki még életben maradt, halványaága mellett is azt remélik, hogy gondos ápolásukkal megmenethetik.

Hogy nem mondhatom el mindazt, mi szívemben vége ment, mikor szenvedélyes öleléseim elhalmozhatlak még akkor, mikor elhagytalak! Lázás szenvedélyemben a multak érzelmeit keresém, hogy jövőre is megőrizzem. Olykor hazudtam a házasságnak, hogy bá maradjak egy képzelethez, melyet magamra akartam erő-

szakolni. Szerettelek, bár nem szeretetlelkűbb; karomba szorítottam valakit, de nem tudtam nevét; azt se tudtam, ha vajjon csókomat tegnap, vagy holnap kedvesemnek adom e; kettője is voltam egy-szerre: egyiké a megbánás, — másiké a remény áldozat; hú akartam maradni és állhatatlan voltam; örízkedni akartam, s átengedtem magam; kész voltam a kü-

delemre, s mégis veszteséget óhajtottam.

Miért nem értetted meg szívem állapotját?

Elő kellett volna állnod, és ezt monda-

nod: — Hová irányzod öleléseid, te szerencsétlen? Tudod-e, hogy én az vagyok-e, a kit keresel, vagy az, a ki elől menekül?

A te öleléseid két föld; ajkaid elárultak szivedet. De te, a mily ártatlan vagy, hogy tudtad volna egy csókból kiolvasni gyűlöseget? Nem, Gilbert, én nem vagyok megromlott; hanem oly nő, ki mindig a szerelmet keresem. A ki utánad következik, talán megadja azt, a mit te csak egy pillanatra adhattál. Én mindenesetre egy magammal erősebb akaratnak engedek.

— E szerint tehát, kegyed egész hideg vérell, egy más férfit is föl akar áldozni. Miután fölhasználtá kísérletekre, majd ott fogja hagyni, nem engiem, veje hagyván a kétségbeesést. Rosalie, hagyjon föl lehetetlen terveivel, tisztelje új kedvesében az ifjuságot!

— Vajon tisztelék-e az enyimet, mikor egy gyűlölt agnak a karjaiba vetettek, s később tudatlanságomat megrom-tásomra használták? Megtörténik olykor, hogy az áldozatok veszik át a bakó szerepét. Ez a végzet!

E beszélgetés mely benyomást gyakorolt reám. Nem mertem többé szeretni Rosaliet. Logikája meggyesztett. Új érzelmei hatoltak szívembe. Szükségét éreztem, hogy viszont lássam Juliát. Bána nagyon megviselte, s én még mindig kerültem őt. Mikor szobájába léptem, csaknem hal-dokolt.

— Mit keres ön itt? kérdé, a mint észrevett.

— Bocsánatot, felelém, ágya elé tér-

delve.

— Mit tett ön, hogy ezt megérde-

melje?

Éve nagyon végzettség válhatott volna. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

És ha az ellenék azon történeti előzményekre mutatott, melyek bennünket és Boszniát egyaránt érdeklik, ebből azt a tanúságot meríti, hogy Magyarország királyai a legelső idők óta minden bajok, minden harcok, vérontások dacára is, Boszniát oly pozícióban tekintették, melynek fenntartása Magyarországra érdeklőbb áll. (Igaz! Ugy van! jobboldal.) És ha az azon eseményeket vesszük tekintetbe, melyek azóta is végre mentek a keleten, ha figyelemmel vagyunk azokra, mik Bolgár országban, Ruméliában és a török birodalomban, s más világrészekben is történnek, akkor azon meggyőződésre kell jutnia, hogy ezen pozíció elfoglalása a mi befolyásunk megővására szükséges és célszerű volt. (Igaz! Ugy van! jobboldal.)

Hogy a mi monarchiánk diplomáciájára tudott magának befolyást szerezni annak idején a török birodalom egész politikájára nézve, azt a történet tanúsítja, de ha tényleges törekvések megvalósításáról van szó, akkor a diplomáciai befolyás többé nem elégséges, akkor azt tényleges eszközökkel támogatni és erősíteni kell. (Helyeslés a jobboldalon.) És hogy ezt nem csak a mi monarchiánk, hanem más államok, különösen Angolország és Franciaország is teszik, azt a történet tanúsítja: nem állított ki testimonium paupertatis magának III. Napóleon, mikor Syriát meg szolgált; nem állított ki magának ily testimoniumot Franciaország most, mikor nem elégedett meg diplomáciai befolyásának érvényesítésével Tunéziában, hanem hadseregeivel azt elfoglalta; és végre nem állított ki magának testimonium paupertatis Anglia és Franciaország, mikor nem Egyiptomban konzulair befolyása mellett oda még hadihajókat is megindított. A diplomáciai befolyást tehát megszerezni és fenntartani minden államnak kötelessége és hivatása; de ha az elégtelen, ha ellenkező tényleges törekvések nyilvánulnak, azok ellen tényleges eszközöket kell alkalmazni. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Bosznia megszállása — így szól a mult delegációban Széchenyi Antal gr. — azon alakokban, melyben történt, nem csak bizonyos politikai irányzatnak, hanem bizonyos politikai színeknek is volt ki fejezése és meg ez meg nem változik, addig annak sem lehet megváltozni. Mikor áll be azon idő, azt a nevezett gróf azok megítélésére bizza, a kik a politikát minden szálat ismerik. Véleménye szerint annak meghatározása a jövő eseményeitől függ, melyekre nézve állanak Verbóczinek azon szavai: „De futuris contingentiis non est determinata veritas.”

De nemcsak a boszniai politikát általánosan véve — így folytatja — hanem különösen a magyar kormány politikai befolyását a boszniai közigazgatásra támasztva meg és azt állították, hogy azon hibák, melyek ott előtértek, nagy részben a magyar kormánytól származnak.

Az 1880. VI. t. c. z. az mondja: „A közbizonyokra fennálló törvények szellemében a magyar kormány az őt illető befolyást gyakorolja és pedig részvétele által azon tanácskozási körökben, melyekben Bosznia közigazgatási irányzata és elvei megállapítottak.”

Kifogásolva lett ezen kifejezés: „A közbizonyokra fennálló törvények szellemében.” Hogy mi ennek az értelme? Ennek az értelme szerintem nagyon világos. Az 1867. XII. t. c. z. azt rendeli, hogy a közbizonyokra fennálló törvények szellemében a magyar kormány az őt illető befolyást gyakorolja és pedig részvétele által azon tanácskozási körökben, melyekben Bosznia közigazgatási irányzata és elvei megállapítottak.”

Ezen befolyás a közigazgatási irányzatára, a közigazgatás elveire vonatkozik, vonatkozik azon részvételre, mely a ma-

gyar kormányt az a feletti tanácskozási körökben illeti. Nem terhelte tehát a kormányt felelősség a részletes intézkedésekre; az elviek, az irányzatok, az azoknak alkalmazása, azoknak végrehajtása iránt nem terhelte felelősség. És habár én nem kétkedtem, hogy a részletes intézkedések is azon lelkiismeretességgel történtek, mely azt a férfit jellemzi, a ki a boszniai ügyeket a legutolsó időben vezette, a ki mind annyian ismerünk és tisztelünk, s a kinek személyében a korona és ezen képviselőház bízalma összpontosul: habár, mondom, nem kétkedtem, hogy a részletes intézkedések is a lelkiismeretességgel történtek: a hibákat részben a végrehajtásban, azon egyénekben találom, akik azoknak végrehajtásával meg voltak bízva, a mint azt az illető miniszter maga is elismerte.

De csak részben, mert én azon elszántsággal, mely az okkupáció után bizonyos körökben ott mutatkozik, más okokra is vezetem vissza, különösen pedig arra, hogy századok óta fejlettséghez szokott népet rendhez szoktatni és a törvényes szabályok előtt való meghajlásra kényszeríteni nem kellemtelen dolog, irántunk különös rokonszevet nem ébreszt. Hozzájárul, t. ház, hogy nem a terület nagyság részben, hanem csak kisebb részben: hét vagy nyolc körletben tört ki a lázadás, és hogy a lázadásnak ugyazólván gőcz- és gyújtópontja nem Bosznia és Hercegovinában volt, hanem Dalmácia déli részében, a Krivosziában, melynek igazgatója a magyar kormányt egyáltalán semmi befolyása sincs, oly tartományban, mely az utolsó század óta, rövid felbuzsítással, midőn a francziáknak hódolt, az ausztriai jogar alatt állott, és a melyre nézve ezen intézkedések sem újak, sem szokatlank nem voltak. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Attér ezután a kompetencia kérdésére s azon meggyőződésre nyilvánítja, hogy a delegáció hatáskörébe tartozik a jelen költségkés megszavazása, mert az 1880. 6. i. t. c. z. csak oly költségkekről szól, melyek Bosznia jövedelméből fedezhetők. Már pedig a hadügyi költségkés ezek közé nem tartoznak. Ajánlja a törvényjavaslat elfogadását. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Önöd Géza: Azt hiszi, hogy Boszniaiban a rend soha sem lesz helyredlített, még ha azon nagy számú sereg, mely most ott működik, megkésztetettük is. Az igazságügyi miniszter beszédének bírálata után a zsidók bebiztosításáról szólva, felhozza egy tisztesbírási esetet, hol a wapolban egy keresztény leányt az orthodox zsidók elfogtak, száját betömtek, s verést rituális célra használták, a leány eltűnt s a metsző gyermeke maga árulta el a titkot.

Élénk figyelemzetti szót, hogy a tárgynál maradjon.

Önöd Géza ezután kijelenti, hogy Eötvös közléseimhez csatlakozik.

Körösi Sándor beszéde elején recitálta azon mondatát Németh Albertnek, mintha ő Debreczenben azt mondta volna, hogy nem jó fel a bosnyák vitára szavazni. Ő találozot Némethet a debreczeni piacodon, mondta is neki, hogy nem megy fel, de nem azért mert nem szavazna meg a javaslatot, mert hiszen imé itt van, (Derült) hanem azért mert beteg volt.

Attér ezután a feunfóró javaslat tárgyalására. Szilágyi határozati javaslat megjegyzése, hogy inkább vállalkozik a kör négyesgőzítésére, mint az arra adó feleletre, mert azt nem értette meg. Szóla is szándékozott ellenérveket felhozni a Szilágyi határozati javaslat ellen, de már nézetelt, melyek ez ellen felmerültek már a miniszterelnök ur nagyobbára felhozta. (Nagy derültég.)

Ez után polemizál Apponyi gróffal, hogy ő az adminisztratív mint általános ismert fogalmat állította fel, s ebből azt akarta felállítani, hogy az occupatio az adminisztratív teljesen összefoly, pedig

hát ebben a hadügyi igazgatás is benne van. Hogy most megszavazza a költségkés abból nem következik, hogy Ausztria-Magyarország sarkalatos törvényei „ombadlónak, s az absolutistikus uralkodás jöjün létre, ő nem tud ily eszmékről, de ha ilyen van, meg van győződve, hogy e törekvéseket a kormány c-irányában el fogja nyomni, különösen annak visszkara u. előke (Helyeslés). Ha mi ott megtartjuk b folyásunkat, sok nehéz dolgunknak elejét vesszük. Szóla a bekebelezést nem óhajtja, de azt szeretné, ha oda valami harczg-ki küldének mint fejedelmet, ki az ottani vadakból embereket faraghatna. Végül kijelenti, hogy elfogadja a javaslatot. (Helyeslés a jobboldalon.)

Bartha Miklós. Megmérte azon érveket, melyek a keleti terjeszkedés érdekében mondattak el egy a képviselőházban, mint a delegációban, s nem az ő hibája, ha azokat sulytalanoknak találta, mikor azt látja, hogy Dárday helyteleníti a politikát, de azért megszavazza a teleret, hogy Jókai odáig jutott, hogy mentő eszközért a közös kormányhoz folya modik, de azért megszavazza a fedezetet, Csiky lehetetlenségnek ismeri el a politikai megítélését, de megszavazza a költségkés, a miniszterelnök azt állítja hogy a lázadás le van verve, mert argumentációjának keretében ez illik; Hegedűs az ellenkezőjét állítja; csoda-e ha elszalad a mely képviselő a türelme fozala! Az egész indoklás és szóban foglaltak összefoglalást kell foglalunk Országszerte: állást kell foglalunk Bosznia nem ad erőt nekünk, hanem hadászati és közgazdasági szempontból hátrányos. Ugy látja, hogy nem is volt komoly szándéka a kormány nak a szlávasság megállítására, mert akkor nem Boszniát hódította volna meg, hanem kihasználta volna a helyzet-t s az orosz török háború alatt másképp fordíthatna volna az események kerekét. Csatlakozik Eötvös közléseimhez.

Berezovicsy Albert. Miután a költség megvitatták, a lázadás költségkeinek fedezete teljesen törvényes, azt szóló elfogadja. A függetlenségi párt különvéleményre megjegyzi, hogy az már több ízben, évek előtt megczafoltatott a kormány párt által, azt el nem fogadhatja. A Szilágyi Dező által beadott javaslat azt hi szí, hogy a delegációban megszavazott összeg nem a delegáció, de az országgyűlés feladata. Szóló az igazságügyi miniszter felszólalása után csak ismételteti, hogy a delegáció helyesen járt el, midőn ez összeg a delegáció megszavazta. Ily fel fogása csak azon pártnak lehet, — mely a Szilágyi javaslatra céloz — mely nem a közjó alapon áll, nem fogadhatja tehát azt sem el, de a második javaslatot sem, mely a kibonyolódást célozza, mert hiszen a kormányt az a célja, hogy tisztázzák és helyezt, de nem úgy, mint Szilágyi és társai védelmezik, ki a régióit, kivonulást akarták. Szóló azt hiszi, hogy még akkor is meg kellene szavazni a körösszeget, legalább annak egy részét, mert hiszen a hadsereget élelem, s egyáltalán szükséglete nélkül perczig se lehet hagyni. Ha már az ellenék nem szavazza is meg a költségkés, legalább ne szítsa a lázadás hamvadó parázait.

Azt hiszi, hogy a lázadás leveretése által, bármilyen nagy áldozatokat hozunk is a monarchia és így Magyarország pénzügyi helyzetére, de a tudat teljesen meggyőzi szót, hogy megszavazza a költségkés, az állam belügyeit teljes nyugalommal intézheti. Mert ő a jelen korszakot úgy tekintti, hogy áldozatokat hoz a jövő érdekében. Ez, tudja, hogy halálansággal jár a jelenben, de vigasztalja a tudat, hogy jó gyümölcsöt az utókori fiaink fogják élvezni. Pártjuk tömör, az a baja Szilágyi és híveinek, de ha mégis kormányra jutnának, azt hiszi, hogy kormányozni nem tudnák Boszniát, nem engedné azt ily módon kürtölt hazafiának. Kijelenti, hogy

elfogadja a javaslatot. (Élénk helyeslés és eljenzés a jobboldalon.)

Vidlicskay József kijelenti, hogy a delegáció mixtum compositum, mely megtartja az alkotmányt, szól a vaskapuról, s annak szabályozásáról, s e tekintetben kért, dezt is intéz a közlekedési miniszterhez, az okkupáció nemzeti közeli államcsinnyak nevez. Pártolja a betérj-szert javaslatot.

Mamusich Lázár. Hogy helyes volt elfoglalni Boszniát, kimutattam igyekvők. Hosszasan polemizál Poitallal, szerinte az ellenzéki szónokok közül csak Poitallt ismertem a bosnyák viszonyokat. A szerb egységnek Bosznia kell, és a Boszniából való kivonulás által előmozdítjuk a szerb egységet. Stratégiai szempontból indokolt, ezután hosszasan az okkupáció szükségességéről. Végül kijelenti, hogy a javaslatot elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.) (Ülés végződik 3 órakor.)

A FELVIDÉKIEK NYOMORA.

Háromszékmegye lakossága egy részének inséges állapota körül s-óba tegnapelőtt az országgyűlésen. Lázár Mihály a tárgynak a következő interpellációt intézte a belügyminiszterhez:

T. ház! A Székelyföld című lapban, mely Háromszék megyében szerkesztetik, egy közlemény, illetőleg interpellációt jelent meg az ottani méltóságos főispánhoz és az országgyűléshez intézve. Miután én azon megyének és ezen azon szerencsétlen kerületnek vagyok szerencsés képviselője lenni, a mely kerület lakói kénytelenek idegen államba menni, hogy maguknak és családjuknak a mindennapi életet megcsaladjuknak, bátor vagyok, hogy a háznak, különben is már kifáradott figyelmét hozsz szava is igénybe ne vegyem, azon interpellációt egyszerűen felolvasni. (Halljuk! olvassa.)

„Alázatos kárelem a méltóságos főispán urhoz és a háromszékmegyei országgyűlési képviselő urakhoz.

Háromszékmegye azon részét, mely Felvidék név alatt ismeretes, már évek óta nagymérvű termékelenség sújtotta. Bőfalva, Kertapatak, Eszternek, Csomórán, Almás és Lémény, Berecz, Kézdi-Martonos határain a mult évben nem volt aratás, mert az összgabonát, mint szem nélkül szalmát voltunk kénytelenek lekészálni.

Folyamodunk a tek. közigazgatási bizottsághoz közbenjárásért, hogy velő magyeggyel nyerjük, a járási szolgabírói hivatal felvette a kárt és be is terjesztette, de — fájdalom — redmésztelenül, mert segélyben nem részesültünk. Özi vetéseinkhez kölcsön vetük a magot; földünket megmiveltük, de a zord tél és száraz tavaszi idő annyira tökértetett, hogy azokat ma vagy ki kell szánunk, vagy pedig földünköl semmi termést nem fogunk nyerni. Tavaszi vetőmagunk rúcsa, élelmünk pézsa-vásároljuk a gabonát, s a kálítás még szomorúbb, mert az idén is semmi terményre sem számíthatunk.

Alázatos kérelmünk abban összpontosul; méltóztassanak a méltóságos főispán ur és a nagyságos képviselő urak valami segélyforrásról gondoskodni ez évre, mert népünk itt is az egyetlen méltószközhöz kénytelen folyamodni: a kivándorláshoz.

Már is nagy mértékben észlelhető a kivándorlási hajlam és kényszerűség. Moldva és Oláhország vette hasznát és fogja ezután is élvezni azon közgazdasági tökének: a székei munka erőnek. Felsőhajtok, midőn vándorbotunkat kezünkbe vesszük, hogy el kell hagyunk ős fől dünk és hazáukat, hol a szegény nép sor sora a javításra szükséges állérleket megvonja az anyaország saját fiaitól. Videant consules s a többi.

Többen a Felvidékről. (Egy hang a székelybálon: Kell Boszniára.)

Lázár Mihály: Igen sajnálom, hogy olyan kif. jeztést hallottam, hogy mezejnek Boszniára. (Felkiált a székelybálon: Nem azt mondtuk, hanem hogy kell Boszniára.) Ha így van, akkor bocsánat, nem jól értem.

Tudom, t. ház, hogy ha egy közigazgatási bizottság, mint a képviselőház a főispán megtezték kötelességeket és bejelentik a helyzetet, s ha ez megtörtént, meg vagy győződve arról, hogy a belügyminiszter ur megteendi a szükséges intézkedéseket, hogy a szegény nép megmentessék. Interpelláció, melyet a tárgynak előterjeszték, következőleg hangzik: (olvassa.)

Interpelláció, illetőleg kérelem a m. kir. miniszter urhoz,

Van-e tudomása a belügyminiszter urnak, Háromszékmegyeben fekvő ugynevezett Felvidék több községében létező nyomorviszonyokról, a mult és az idei termékelenség okozta agg szót állapotokról Almás, Csomórán, Eszternek stb. népes községeiben.

Ha nem volna tudomása, méltóztassék az azokról tudomást szerezni és a hatástanban álló utak, módok, eszközökkel azokon könnyíteni, hogy ne legyenek kénytelenek életveszélyelyt küzdni s idegen államba koldusbutul vándorolni maguk s családjuk fenntartásáért. A Székelyföld című hírlapban megjelent körlemzésről méltóztassék figyelembe venni.

Kérem, méltóztassék az interpellációt a belügyminiszter ural kölni.

Tiszta Kálmán miniszterelnök: T. ház! Ha méltóztának megengedni, párvál azonnal válaszolni fogok. (Halljuk!) Arról, hogy mint az ország más részeiben, Háromszék némely vidékén sem volt jó a mult évi termés, van tudomásom; de hogy olyan mérvű legyen az inség, miőt a felolvasott cikk jelez, arról nincs tudomásom. És talán a t. képviselő ur nem fogja ezt részéről hibának tekinteni, akkor, midőn ő, ki azon vidék képviselője és ott lakik, csak ezen hírlapi cikk által lőn figyelemtesse ezen inség létezéséről. (Élénk derültég.) Azonban határozatlan nyilvánitom hogy a történet interpelláció kö vetkeztében a legalaposabban végre járok a helyzetnek és a kormány tudni fogja kötelességét, hogy ha csakugyan oly mérvű az inség, azon segíte legyen, ép úgy, a mint ez az ország más vidékein is történt. (Élénk helyeslés.)

Lázár Mihály: A miniszterelnök ur válaszárt tudomásul veszem s csak annyit kívánok megkérgezni, hogy a közbizsálások következtében nem emlitem meg, hogy a cikk tartalma a helyzetnek csakugyan megfelel s ha ezt elmondom vala, nem adtam volna alkalmat a miniszterelnök urnak k tévedő megjegyzésére

KÜLFÖLD.

A Franciaország és Angolország részéről a portákhoz intézett azon oszjegyzék, mely a Suez-öbölben álmásosó kombinált hajórszjak az egyptomi vizekre való küldését jelezte, máj 16. dikáról van kelteve és észszerűt így ígrik:

„Anglia és Franciaország kormányai, tekintettel az egyptomi ügyek komoly voltára, elhatározták, hogy az egyesített hajórszjak, mely jelenleg a Suda öbölben horgonyoz, Alexandriába költözik. Bonyodalmak elkerülése végett nagyfontosságot, hogy a porta most minden beavatkozástól tartózkodjék. Ha talán hajókini jelenléte nem volna elégséges a közös n. elérni szándékozt megoldásra, valószínű, hogy a portának később az egyptomi ügyek rendezésére vonatkozólag ajánlatok fognak tétetni.”

Biztos forrából hírik, hogy valamennyi szárazföldi hatalom szigorúan ragaszkodik ahoz, hogy az egyptomi kérdést csak az összes hatalmaknak — Törökországot is beleértve — lehet és kell meg

oldani és hogy a hajórszjak tényleg előbb a többi hatalmakat kellett volna értesíteni. A különböző természetű nehézségek azonban, hogy részről azt javasolják, hogy a Konstantinápolyban székelő nagykövetség tanácskozzanak a kérdés fellett.

Szerbiaban május 27. én kezdődnek ötven körletben a skuptinai párválások. Az egyes pártok roppant tevékenységet fejtenek ki s már közzétették választási felhívásukat. A haladó vagy kormány párt programja felsorolja a skuptina által két év óta alkotott törvényeket s annat, hogy egy daczos kisebbség fejeltette a skuptina tevékenységét minden lehétő módon zavarni. Az ellenék az Union Générale esetét vette alkalmul a lemondásra, — noha a kormányt sikerült egyezményt kötni, mely Szerbiát teljesen kátalanítja. A választók minél tömegesebb részvételre hivatnak fel, hogy a még halárelevo pénzügyi törvényeket s az alkotmány módosítást is el lehessen intézni. A kormány párt azt reméli, hogy annyi kerületet nyer, hogy a radikális és reaccionáriusok többé nem lesznek képesek a skuptina működését zavarni.

Az orosz-zsidók Brodyban.

Egyik bécsi lapnak Brodyba küldött munkájára a következőképpen esettél azt az irtoztató nyomort, melyben az orosz-szágól odamenedkelt zsidók sanyolodnak.

Az orosz zsidók nyomora minden képzeletet felülhalad, — kezdi jelenteni a tudósító. A különböző szabályozásoktól küldött élelmi és ruházatok, s pénzek elégtelenség. A menekültek kétségbeesetten kiáltanak kenyer és munka után. Se pénz, se ruha, de legnagyobb a hiány hajlékokban. Az idemekenkült és összevert zsidók száma 12,000 ről több, de napoként néhány százan érkeznek még, részint vasuton, részint mellékutakon. Ez a tömeges, gyülekezés annyival is aggasztóbb, mert innen hetenkint csak 600-at lehet tovább szállítani.

Az érkezők teljesen ki vannak fosztva mindenükből, testüket odok rongyok fűdik, munkaszükségeket Oroszországban hagyták. Ez ideig üres rakárakban, ládákban, c-ürökben s pinczékben vannak elszállásolva. Néhány százan a három zsidó zsinagógában vannak összeszűsölve. Egyes szobákban, melyek esetleg üresek állottak, harmonczon, sőt negyvenen szoronganak. Sokan már hónapok óta vannak a hiába várnak munkára, vagy elapadlásra.

A liverpooli segélyző bizottság csak fiatal és erőteljes férfiakat akar Amerikába szállítani, holott az öregeknek, gyermekeknek és asszonyoknak van legbübb szükségök a segítő kézre.

A menekültek közt sok asztalos, szabó, cipész, kőműves és gépész van. Ezek közül 300 tanuló és 50 katoná. A zsidók nyilatkozatai szerint még sokan fognak jönni Oroszországból. Temérdek orosz városból és faluból, még Moszkvából és Odesszából is egyre érkeznek ide zsidók. A brodyi közegészségügyi állapotok csakhamar gyökeresen meg fognak változni.

Megmaradt vagyonukat adogatták el a zsidók, hogy nyomoruk kínjain elnyúltsenek. A bizottságok hetenkint 7000 forintot van szükség, hogy csak kenyerre valóval el legyenek látva a menekültek. Az élelmiszerek hiánya miatt a gyermekek közt betegségek uralkodnak és nagy a halandóság. A kórházak már telve vannak.

A bécsi bécsi bizottság kurta edjék kabátokat, kráglákat és szalagos kalapokat küld használható ruhadarabok és pénz helyett.

A menekültek szakadatlan ördölés katasztrófával fenyeget.

A berlini segélyző bizottság 20,000 márkát küldött. A menekültek most naponta 50 krajczárt kapnak. A párt csak ugy szakad, de a menekültek azért inkább az u'czán tányáznak, semhogy a pestist lehelő lakásokba vonnák magukat.

A GOTTHARD-VASÚT megnyitása.

A Gotthard vasút megnyitási ünnepélyeiről jelentik május 21-ről. A külföldön mintegy 400 ünnepi vendéggel a legzsebb idő mellett indult el Lucernbe. Köztük voltak Baccarini, Acton és Bertl miniszterek, a képviselőház, a szenatus és a sajtó számos tagja, Milano és Genova főpolgármestere, továbbá Visconti-Venosta, Minghetti, Mirabeau volt miniszterek. Passi tábornok és Keudell német nagyköv. Az összes olasz állomások fel voltak díszítve; mindenütt zenekarok játszottak s roppant közönség gyűlt össze. A vonat a gyönyörűen kivilágított komóti tő mellett haladt be az alagútba. Tessin kantonban Chiasso állomáson vörös-kék és vörös-fehér-zöld lobogók lengtek az összes házakon. A zenekar a roppant közönség lelkesedése közt játszotta el az olasz himnuszot. Battaglini ügyvéd a svájci szövetség tanács nevében üdvözölte; fehér ruhás leányok virágot hoztak s az összes vendégeket felkísérítették. Öt percz múlva tovább indult a vonat Luganoba.

A vasut enyhén emelkedve pompásan zöldelő rejtők közt, aztán pedig a Luganói tő mentén halad. Luganóban tarcsalóvessék hangzottak, zászlok lobogtak s nagy örömmel hangzott. Itt kiűnő reggeli vára a vendégek, a zene az olasz és a német himnuszokat játszotta. Olasz méretekű állomás szerint a vonat nagy lélekkel épült; az örökzár elegáns nyári lakóház hasonlított. A lugano-bellinzoni utat a Monte Genera alaguton való átjutást tette érdekessé. Innen kiérve messze távolból látszik a Lago Maggiore és Locarno, 12

— Nagyon szenvedek!
— Mily szomorú sorsot készített számomra e földön! Még csak attól a szegénytől se kímélt meg, hogy butoraimon kedvesének kezdő betűit lássam; ugy se bánt velem, mint egy cseléddel.

— Oh, én nagyon bűnös vagyok, de oly fiatal valék, s az ég megtagadta tőlem a gyermeket, ki kötelességeimre figyelmeztessen.

— Szerencsétlen, ne költse föl bennem ez emléket, mely megöl; én is szerettem volna, hogy egy fiam legyen. De ön nem szeretett, érzéketlen volt irántam, még szépségem is csak untatta. Hogyan lehettem volna anyává?

— Julia, az istenne kérem, kíméljen! Legyen kegyelmes irántam, mert meghalok, ha gyűlöl. Kegyelmet kérem!

— Legyen, én megbocsátok, mert végperceimben is szeretlek. Képzelted, mennyit szenvedtem. Gilbert, én nem gyűlöllek, de csak egy feltétel alatt: ha újra nőüllesz, s másik nőt innál inkább boldogítod. Nem akarom, hogy nagybátyádd öregeséget megkeserítsd, ki mit se tudott magaviseletéről, s az én titkos fájdalommaról. Gilbert, kedves férjem, jer utoljára szívemre, én megbocsátok!

Karjaiba rohantam, de már csak egy szentet öleltem, Julia nem volt több!

A sok rázkódás annyira kimerített, hogy elaludtam; és először történt régi idő óta, hogy álmaim nem zavarták tisztátalan látományok. Az éj csöndes óráiban egy álom látogatott meg. Ugy tet szett, mintha egyszerre egy nagy sikéségn lettem volna, hol a csöndet mi sem zavarta meg; közepén egy nagy tö volt, partjain pedig halvány fák, melyek eve-

lei meg se rezzenek, bár szárazak valának. Olykor fénylő sugar suhant el a táj fölött, mintha egy-egy lélek emelkedett volna ég felé; sőtét hajnal derengett kis- sé a szomorú mező fölött; majd nagyobb lett a világosság, de nem tudtam, honnan jő. A purgatoriumban valék!

Féltékeny helyen, valami sötét lávacsomón egy férfi, és egy gyermek ült. A lovag castiliani öszhangzatos ruházatot viselt; a fiatal leányon spanyol delnő öltö-zete volt. Mintha láttam volna az embert valahol; a mi a leányt illeti, álomokban gyakran előforduló történetességnél fogva, minden vonása Lovelyre emlékeztetett, bár éreztem, hogy nem ő.

Szólt a lovag az ifjú lányhoz.
— Iúés, kedves Inés, csak hogy föl-talállak valahára, kedves cousineom, kit annyira szerettem! Émlékezel-e, mikor együtt szaladgáltunk atyám kertjének bokrai alatt? Én nőül akartalak venni, és te zárdába menekültél. Oh, mennyit sirattalak, mert te vagy az egyetlen nő, ki rez-gésbe hoztad szívemet!

E perczben három árny lebbent el előttünk, s az egyik szólt:

— Én Elvira vagyok!

A második:

— Én pedig Anna vagyok!

Mig a harmadik meghajtá magát, s elszaladt énekelve:

— Én Zerline vagyok!

— Lehetséges-e, hogy én mindezek szerettem legyen! — kiált föl a lovag, keblére szorítva Inést. Oh, én szerencsétlen! De nem, ez lehetetlen: én csak téged, egyedül téged szeretlek, isteni gyermek!

Ekkor az árnyak egy más csoporto-

zata közeledett a két szerelmes felé: bána-tos áldozatok szomorú vegyléke volt. Egyik a másikba kapaszkodott; minden kéz az ifju castiliani felé nyult. Egy hang fölkiáltott:

— Emlékezz Murviedro apácájára! — Aztán egy árny volt látható, ki egész erővel szorítá szemfedőjét testéhez, mint a nő, kit meg akarnak szeplőtleníteni.

Más árny következett: zölde sár pecsételbe be fehért szemfedőjét. Fején az öngyilkosok koronája:

— Emlékezz, kiáltá, Tudóle orvos leányára, kinek megígérted, hogy nőül veszed!

Sokáig tartott a menet: világi nők, megcsalt apácák váltak föl egymást. Paraszti nőket, cselédeket is lehetett észre venni. Mindez a halvány csoport a lovag előtt léptetett el, oda kiáltva:

— Emlékezz...

— Én csak első szerelmemre emlékezem! — felelt a lovag. Ugy e Inéséim, hogy én csak téged szerettelek örökké?

— Ugy van; minde nőben te csak engem kerestél szüntelen; első szerelmedet keresed: egyikben megtaláltad búsong- gó természetemet, másikban szépségemet, a harmadikban szelidségemet. Az összesben nyered egy részét első szerelmednek, mit én gyujték benned. Ugy van, te mindig szeretted, s most át is látod, de hi- nek kellett volna maradnod. Isten, ki meg- bocsát minden gyöngeséget, mert tudja, hogy az emberek csak tudatlanságból vét- neknek, elnézte hibáid egy részét, s meg- engedte, hogy a purgatoriumba jöj. Oda- lenn: a szenvedés; itt a bűnhődés. A tiéd is kezdetül veszi és hosszú lesz: Don Juan, az ember sohasé szeret többet egy nőnél!

Még csak néhány sor volt hátra ez irából. Minthogy Gilbert már az olvasás megkezdésekor kezére hajtá fejét, s mély ábrándozásba volt elmerülve, alig vette észre, hogy szobája ajtója megnyílik, és azon Poitevin parancsnok lép be.

— Ön itt! — kiált föl Gilbert mély megilletődéssel.

— Én magam, fiatal ember! Eljöttem, hogy kötelességére figyelmeztessenem!

— Érzem, mióta itt vagyok. Oh, mint gyötör a multam! De isten meg akar bocsátani, miután téged kedves Inésem, örökös szerelmem, mellém küldött!

— Csáldol; én nem vagyok nő, don Juan. Mikor mindent megbűnhödtél, az első szerelem anyagya vár rád az égből! A fény, melyben az anyag elröppent, oly vakító volt, hogy szemem egyszerre folytalt, mintha valódi világosság hatolt volna hozzám. Ébredéseimkor vigasztalóbb gondolatok támadtak agyamban; a kétségbeesés után hamar beállt a lemondás. Ugy tetszett, mintha az ég azért küldte volna ez álmat, hogy földidjón tiltott ér- zelmemből. A vigasztaló gondolat: hogy Lovelyt fölhalálom az égben, miután e földön hasztalan kerestem, ugy tündért föl hátralevő életem, mint egy előre meg- kezdett purgatoriumot. Mily örömet szá- kitanék az életem, ha nem félnék, hogy az öngyilkosság örökre elvolszt tőled, oh én első szerelmem!

Láthatja barátom e sorokból, hogy nekem nem szabad többé megölnöm. Az én kényszerű közönyösségem ismét vég- zetes lehetne valakire nézve; s én nem akarom, hogy egy második Julia haláláért is önvád érje a szívemet!

Még csak néhány sor volt hátra ez irából. Minthogy Gilbert már az olvasás megkezdésekor kezére hajtá fejét, s mély ábrándozásba volt elmerülve, alig vette észre, hogy szobája ajtója megnyílik, és azon Poitevin parancsnok lép be.

— Ön itt! — kiált föl Gilbert mély megilletődéssel.

— Én magam, fiatal ember! Eljöttem, hogy kötelesség

Sz. 1089—1892. **HIRDET MÉNY.** (829) (1—3)
[...]
A sz.-várvahelyi kir. törvényszék alólírt kiküldött bírja közhírre teszi, hogy a SZENT-
[...] közhelelyek érányosítása iránti ügyben az olmonakkal megkezdése, jelesen az árvaló
[...] képviselőe rendezése, a mőkódó mérnök megvalósítását illetően az árvaló
[...] tárgyalási határnapon 1892. június 11-én reggel 9 órára Szentlélek községbe
[...] közeg házához kültetett, melyre az érdeklő köztörzskörs 10 törvény követelményének terho
[...] megidegiztetés.
Sz.-Várvahelyt, 1892. május hó 11-én. A kir. törvényszék nevében
JÁNOSI GYULA

Sz. 2279—1882.
urb.

HIRDET MÉNY.

(330) (1—3)

Alóltir eljáró biró részéről köznirre tétetik, hogy Alsó-Fehérmegye TŰZ helysége határát
ak tagosítása tárgyában az előmunkálattól keresztal vitélére érdekesoportok megalkatása, költ-
gölyörainyár elkészítése s miködd mérnök megválasztására határödd 1882. évi június hó 80.
Sijöti 10 Grája Tűz helységbe köituzetetti s erre az érdekeltek jelen hirdetemény útján is meg-
özötenek.

Sz. 2267—1882. **H I R D E T M É N Y.** (381) (1—8)
 polg.
 Az erzsébetvárosi kir. törvényszék részéről közhírré tételek, miszerint BOGÁCS község háza
 általános tagosításának megengedhetősége iránti tárgyalási határidőnél 1882. évi július hó 16.
 napjának d. e. 9 órája Bogács Főszébe a falusi bíró lakására tözestek ki, mikor a község
 szűcs birtokosai azzal illezték meg, hogy a meg nem jelent felek új tekintetnek, mint a község
 tagosítása helyességnek s hogy a kérvény első példányát a kir. törvényszéknel megtekinthetik
 Az erzsébetvárosi kir. törvényszék 1882. május 19-én tartott ülésebi.
 NAGY LAJOS,
 elnök.

Sz. 1366—1883. (832) (1—3)
polg.

A sz. udvarhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a H. ABÁSFALVI közhelyek ár-
csúfítása iránti perben Bencze Márton ügyvéd ügydönköd által beadott pötkéreset tárgyalására
tárgyalnap 1882. évi augusztus hó 5. napja reggeli 9 órára H. Abásfalva községbe a
közgyűlés házhoz kitűzteték, melyre az érdekeltek közbirtokosok a törvényes következmények terhe
alól figyelemzetéssel idéztetnek meg, hogy a pötkéresetet ezen törvényszéknél és a h. abás-
falvi előjárásnál megtekinthetik.

A kir. törvényszéknek Sz.-Udvarhelytől 1882. évi május hó 11-én tartott üléséből
FLÓRIÁN JÁNOS
kir. tiszvisk. elnök.

Sz. 1365—1882. **HIRDET MÉNY.** (333) (1—8)
 polg.
 A ezkély-udvarhelyi kir. törvényszék közhírre teszi, hogy a MAGYARÓSI közehelyek árá-
 társulása iránt Miskolczi Károly ügyvéd dyggyondnok által beadott keresett tárgyalására bá-
 rány 1882 évi augusztus hó 4. napja reggel 8 órára magyaros közehelye a közeg házhöz ki-
 tündt, melyre az érdekelte közbirtokosa a törvényes következmények terhe által úgy figyelme-
 zéssel idéztetnek meg, hogy a keresetet ezen törvényszéknek és a magyarosi előjárásnál meg-
 nyithetik.
 A kir. törvényszéknek Sz. Udrarhelytől 1882. évi május 11-én tartott üléséből.
 FLÓRIÁN JÁNOS
 kir. ívszéki elnök,

1882. Tavaszi és Nyári idény!

OLCSÓ és NAGY

Női ruha kelme-tár.

Minták
ingyen és bérmenten
Csomagolásért díj nem
számitatik.

Videki megrendelések
pontosan és gyorsan
teljesítettnek.

Franciaország, Németországban és belföldön eszközölt
előnyös bevásárlások képesítnek, hogy mind az árak mi-
nősége, mind a legelősebb ár tekintetében bárki-
vel versenyképes legyek. — Ugy mint eddig,
ezután is minden igyekezetem oda leend
irányozva, hogy üzletem iránt a
bizalmat pontos és figyel-
mes szolgálatom által
kiérdemeljem

Ajánlja a
tavaszi és nyári
idényre a legújabb és leg-
divatosabb **női ruha kelme-**
szatén, creton, bareg-beige, selyem
mosó kelméit, női öltönyök, napernyők, vász-
nak, sífonok, asztalneműek, terők minden színben
felszerelt raktárát a legújtanosabb árak mellett.

Gámentzy János
Kölcsvárt, Kőter gr. Teleki-ház

(218 14—*)

Minden idényre

Ujonan érkeztek

LEGUJABB

FÉRFI-KALAPOK,
NYAKKENDŐK, FEHÉR és SZÍNES
INGEK, KÉZELŐK, GALLÉROK, FÉRFI
LÁBBELIK, FÉRFI KEZTYŰK,
VADÁSZ KELLÉKEK, ILLATSZE-
REK és DOHÁNYZÓ ESZKÖZÖK,
valamint számtalan itt élő nem sorol-
ható árucikk

SZONGOTT GERŐ
férfi öltöztető árucikraként Kolozs-
várt, főter 11. szám.

(324 3—.)

RÖGTÖNI HALÁL
Necrolin által.

POLOSKÁK, Necrolin által gyökere-
sen kiirtának.

BOLHÁK a Necrolin használatára által
megölettek és örökre távol tartatnak.

MOLYOK, azoknak tojásai kiirtának
a szőlőből, ruhákból, bútorokból.

FERGŐK a harmoknál Necrolin be-
dörzsolása által mindig elvésznek.

LEGYEK tönkre mennek, csupán a
Necrolin kigőzölése által. — A Necrolin
nem mérges, nincs kellemetlen szaga, nem
csinál foltot a legfinomabb szövetben sem,
és az egészségre sem árt. Egy üveg
ára 60 kor. (két üvegnél kevesebb nem kielé-
dítő).

Főraktár nagyban és kicsinyben való el-
árusítására

E. Soxhlet,
Bécs, Mölkerbastei 8. sz.

Ismét eladók árlevegőben része-
sulnek. A Necrolin majd minden hiteles
gyógytárban és fűszerkereskedésben kap-
ható. (112 18—30)

400,000
márka nyeremény.

Ily roppant összeget tesz a legszerencsésebb esetben azon főnyeremény, mely a hamburgi kormány által engedélyezett és az egész kincstári vagyonnal garantáltított pénzsorsjáték által nyerhető. A sorsjáték összesen 47,600 nyereményt tartalmaz 8,634,275 márka értékben, melyek 7 szakaszban, az alábbi sorrend szerint sorsolatsának ki.

A húzások egymásra gyorsan következnek, az első húzásra megrendeléseket

f. é. május 30-ig

fogadunk fel. A sorsjáték főnyereménye, mint fennebb jeleztv volt esetleg 400,000 márka. A sorsjáték részleteiben tartalmaz 250,000, 150,000, 100,000, 60,300, 60,000 és több 40,000, 30,000, 25,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8000, 6000, 5000, 4000, 3000, 2000 márkányi nyereményeket stb.

Az első húzásra sorsjegyek — és pedig egy egész eredeti sorsjegyért 3 f. 30 kr., egy fél sorsjegyért 1 f. 75 és egy negyed sorsjegyért 90 kr. beklődése mellett a megrendelőnek az eredeti sorsjegyét (és nem részjegyet) mely már az első húzásra érvényes, azonnal megküldjük. Az összeg sorsjáték bankjétekben osztrák vagy magyar postabélyegekben, legkényelmesebben pedig ajánlott levélben is beküldhető. Minden sorsjegyküldésnél a játéktervet mellékeljük, miből tisztán látható lesz, hogy mindenik osztályban hány nyeremény huzatik. A bérlékre megrendelések lajstromoztatnak és a húzás után a megrendelő azonnal megkapja a hivatalos nyereménylajstromot, ugyisintén a nyerő összeget is. Czegünk már felszázad óta áll és Ausztria-Magyarországnak elegendő ismeretes. Köszönjük a t. cz. közönség eddig tannított bizalmát és ígérjük jövőre is, hogy minden megrendelésnek pontosan és díj nélkül fogunk megfelelni a nyert pénzeket azonnal kézhez szolgáltatjuk. Még egyszer fegyembe ajánljuk, hogy az általunk hirdetett sorsjáték nem magánvállalat, hanem hogy a hamburgi kormány a nyeremények pontos kifizetését biztosítja. E fölöttel biztosságra támaszkodva, sok résztvevőt remélünk. Tessék a megrendelését egyenesen

ISENTHAL & Co
Banquiers v. Hauptlotterieber
reau Hamburg
czim által tenni. (311 5-*)

A kisorsolás sorrendje:

1. oszt. 1 á 12000, 1 á 5000, 1 á 4000, 1 á 3000, 1 á 2000, 2 á 1000—2000, 3 á 500—1500, 5 á 300—1500, 10 á 200—2000, 25 á 100—2500, 50 á 50—2500, 390 á 20—73,000, összesen 4000 nyeremény = 118000 márka. 2. oszt. 4000 nyeremény = 210620 márka. 3. oszt. 4000 nyeremény = 331150 márka. 4. oszt. 4000—432100 m. 5. oszt. 2500—nyerem. 415600 m. 6. oszt. 1500 nyeremény = 351665 márka. 7. oszt. 27600 nyerés 1 díj = 6 757 150 m.

STALLING ZIEM és társa
 Bécs, Wieden Waaggasse 1. sz. | Barge Sagan m. | Porosz
 Prága, Thorgasse 7. sz. | Boroszló | Szilézia

ajánlják cs. kir. osztrák, porosz kir., orosz kir., bajor kir., szász kir. és hercegi kor-
 mányok által megvizsgált és tüzmentesnek elismert

KŐ - TETŐ - PAPIRJA IKAT
 táblákban és tekercsekben.

Fazementeit és mázanyajait kő-tetőpapirhoz, Asphalthoz, Asphalt-szurokhoz,
 közsén-kátrányhoz és tetőpapir szegetekhez.

Fedél munkák tetőpapirral és fazementtel felvállaltatik s tartósságról kezeség
 vállalatik. (242 5—6)

Nyujtsuk a szerencsének jobbunkat!

400,000 K. márka

főnyereményt ígér kedvező esetben a legnagyobb nagy pénz-sorsjáték, mely a magas kor-
mány által jóváhagyatott és biztosított.

Ezme újabb játék-tervezet előnyös berendzése abban áll, hogy rövid pár hó lele-
lyása alatt 7 sorsolással 47,600 nyereményt kell bizony történni, ezek között vannak
főnyeremények esetleges 400,000 r. márka, íte öleg:

1 nyeremény 250,000 márkával.	3 nyeremény 6 000 márkával
1 " 150,000 " "	51 " 5,000 " "
1 " 100,000 " "	5 " 4,000 " "
1 " 60,000 " "	108 " 3,000 " "
2 " 50,000 " "	264 " 2,000 " "
1 " 40,000 " "	10 " 1,500 " "
3 " 30,000 " "	3 " 1,200 " "
1 " 25,000 " "	530 " 1,000 " "
4 " 20,000 " "	1073 " 500 " "
7 " 15,000 " "	27069 " 145 " "
1 " 12,000 " "	
24 " 10,000 " "	
4 " 8,000 " "	

Összesen 18,136 nyeremény 800, 200, 150, 124,
100, 94, 67, 50, 49, 20 márkával

Ezen nyereményekből az első osztályra 4000 esik ki sorsolás alá 116000 m. ösz. ért.
A nyeremény húzások hivatalosan meg vannak állapítva.

A legközelebb tartandó és az Állam által biztosított nyereményhúzáshoz, a ki sorsol-
ási jegyek a következők:

1 egész eredeti sorsjegy ára csak 6 márka vagy $3\frac{1}{2}$ lrt o. é.
1 fél " " " " $3\frac{1}{2}$ " " " " $1\frac{1}{2}$ " " " "
1 negyed " " " " $4\frac{1}{2}$ " " " " —90 kr. " "

Mindenemű megbízások, a pénz beküldése postautón fizetés vagy az összeg utavé-
tele mellett a leglelkismeretesebben teljesítettnek, mindenki az állam czímérével ellátott
eredeti sorsjegyet töltnék saját kezébe kapja.

A megrendelésekhez, a szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellé elttetnek, mely-
ből egy a nyeremény beosztása, az illető osztályokra, mint szintén az illető betétek is
megláthatók és minden húzás után érdekelt feleinknek felhívás nélkül megküldjük a hivata-
los húzási lajstromot.

Kívánatra a hivatalos tervezetet előre is megküldhetjük bármintve, betétként rögzít,
továbbá készenek nyilatkozunk nem tetszés esetében a sorsjegyeket a házás előtt az ösz-
szeg visszafizetése mellett visszavenni

A kifejezés mindjárt pontosan, tervszerűen és az állam jóttálása mellett történnek.
Csoportozzatunk mindjárt a szerencse kezelytelé volt s érdekelt feleinknek gyakran a
legnagyobb nyereményeket fizetnek ki, többek között 250,000, 100,000, 80,000, 60,000,
40,000 stb. márk. sokat.

Egy ily a legsolidabb alapokra fektetett vállalatnál előreláthatólag mind nőtt a leg-
előkelőbb részvétel lehet bizony számítani s ez oknál fogva kérnők, hogy a megrendelése-
ket minél előbb és pedig

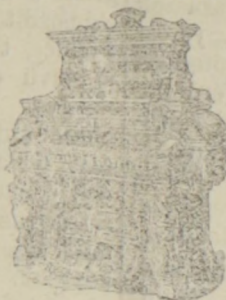
folyó évi május 31-ike
előtt beküldeni.

KAUFMANN és SIMON
bank- és váltóüzlete Hamburgban.

U. i. Ezzel köszönetünket nyilvánítjuk, a régebbi idők óta megajándékozott biza-
lomért a mielőbbi sorsjáték kezdetével a részvételre felhívunk, emellett igyekszünk
jólunk állandó, hogy a legújabb szerencse kiadásait a legelőkelőbb érdeklődőknek
többször megköszönjük a közönségnek.

(L. 6) 1903. A. J. K. 1903.

NAGY ZONGORA- GYÁR ÉS RAKTÁR.

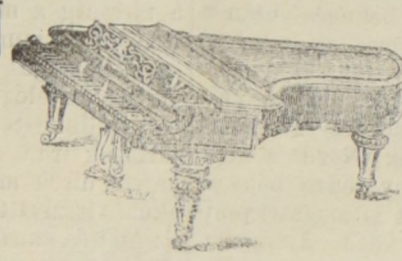

Alólírt tisztelettel jelenti a nagyérdemű közönségnek, hogy
a sétater-utca 12-ik szám alatt (Stadler-kert)
LÉTEZŐ

ZONGORA-GYÁRÁHOZ

Bécsből legutóbb egy teljesen szakképzett
ZONGORA-KÉSZÍTŐT, egyszersmind CONCERT-HANGOLÓT
hozalott, kinek m nekjáféri feltétlen kezességét vállal.

RAKTÁR

KAPHATÓK

CONCERT-ZONGORÁK, RÖVID SZÁRNY-ZONGORÁK, (MIGNON) PIANINOK, HARMONIUMOK

a legnagyobb választékban és legolcsóbb gyári árakon
jótállás mellett.

Zongora-javítások, ugyszinten hangoltatások

| utóbbiak előfizetés útján is —
elvállaltatnak.

Zongorák, ujak mint használtabbak
jutányos ár mellett

BÉRBE KIADATNAK.

Régi zongorák ujjakkal kicseréltetnek, illetve értékeik a vétel-
árba betudatnak.

Teljes tisztelettel.

TRISKA J.

(20 31—*)

Nyomatott a rom. kath. Lyceumi könyvnyomdáában Kolozsvárt

Betegh Péter

Legnagyobb Női Pipere Raktára

KOLOZSVÁRT, FÖTÉR, TAKARÉKPÉNZTÁR ÉPÜLET.

BÉCSI BEVÁSÁRLÁST

hazatérve, van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönségnek becses tudomással
hozni, hogy raktáromat ez időnyek megfelelő és szakmához tartozó legújabb
bel és külföldi árukkal gazdagon elláttam úgy, hogy a n. é. közönség minden
kíváncsiainak teljesen megfelelhessenek.

Személyes bevásárlásom alkalmával különös sujt fektettem arra, hogy finom fru-
c ia kiállításon díszített kalapok, virágok, szelagok, tollak salonn és szin-
bazi tejekek, menyasszonyi koszorúk és falyak. nyakkendők
chemisettek, minden szinű selyem spanyol csipkék és számtalan más pipere-
rukat mutassak be n. é. vevőimnek és meggyőződtessen arról, hogy ezen cizkek va-
lódiáguk mellett jutányosabban kaphatók, mint bárhol.

ÓRIÁSI VÁLASZTÉK

diszített kalapokból 50 krtól 30 frtig.

Gyári raktár

diszített kalapokból 10 krtól 5 frtig,
napernyőkből 50 krtól 15 frtig,
fekete női felsőkből 8 frttól 50 frtig.

Tejes ti ztelettel

(208 16—100)

Betegh Péter.

BEJEGYZETT VÉDJEGY.

AMERIKAI
EREDETI SINGER
VARRÓGÉPEK

egy forint heti törlesztés
 mellett kaphatók
 A GYÁR VEZÉRÜGYNÖKÉNÉL:

NEIPLINGER G belközép-utca 5. sz.

(240 10 —*)

Magyar Polgár
kiadóhivatala Kolozsvárt
HIRDETÉSEKET
ELFOGAD
A LEGOLCSÓBB ÁRÉRT.
kereskedők, gyárosok és iparosok
jelentékeny árleengedésben rés-
zesülnek.
Többször közlendő hirdetéseknel szintén
árleengedés adatik.

K. Papp Miklós örökösainél
kapható
a m. kir. belügyminiszterium jóváhagyása mellett
készült

SZOLGÁLATI

CSELEDKÖNYV,
mely mindig nagy mennyiségben készletben található

Megrendelések még a megrendelés nap-
ján elküldetnek, csomagolás nem számítatik.

Ugyancsak K. Papp M. örökösainél kapható:
Gyakorlati szabályzat
a magyar
tűzoltó testületek
részére.
Hivatalos kiadás.
Ára füzve 40 kr. Postán
küldve 42 krajczár.